

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ತಯಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅವರು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನೈಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ರೀತಿ ಏನೇನು ನೋಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ತರಹ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Taken over High Schools/Local Board High Schools in Hadagali Taluk

205 SRI N. KARIBASAVANA GOUDA (Hadagali)—Will the Minister of State for Primary and Secondary Education be pleased to state:—

(a) the total number of Government High Schools and Local Board High Schools in Hadagali Taluk ;

(b) the total number of Local Board High Schools taken over by the Government ;

(c) the total number of Schools Buildings handed over to Public Works Department for maintenance ;

(d) whether the Public Works Department is maintaining the said buildings properly, if not the reasons for the same ;

(e) whether it is a fact that damage was caused to 6 class rooms of Hadagali High School in October, 1981 due to wind and heavy rain ;

(f) if so, the action taken by the Government in this regard ?

SMT. NAGAMMA C. KESHAVAMURTHY (Minister of State for Primary and Secondary Education)—

(a) There are Five (5) Government High Schools. There are no Local Board High Schools there.

(b) Five T.D.B. High Schools were taken over by Government.

(c) Two High School Buildings have been handed over to the Public Works Department.

(d) Yes.

(e) Two rooms were damaged on account of whirl wind.

(f) An estimate for Rs. 40,000 has been prepared and send to the Public Works Department for taking up repair work of this High School Building immediately.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವರ ಉತ್ತರದಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.— ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಅದ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರೈವರಿ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡ ದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಶಾಲೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ನಮಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.— ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬಂದವು? ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ತಿರಸ್ಕಾರ ರೂಪವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾವು ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.— ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ— ಈ ಶಾಲೆಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸೋಗಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಿರೇ ಹಡಗಲಿ— ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹೊಳಲು— ಇದನ್ನು ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸೋಗಿ ಮತ್ತು ಹಿರೇ ಹಡಗಲಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರೈವರಿ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖಂಡರು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಜಾಗವನ್ನು ಮುಘತ್ತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಎರಡೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.— ಹಿಂದೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖರೂ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾಗ ಕೊಡುವುದು,

ಹಣ ಕೊಡುವುದು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾನೇ ನಿಮಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು? ಈಗ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.— ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ ಎರಡೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.— ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಗಾರ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆರು ಕೊಠಡಿಗಳು ಗಾಳಿ ಮುಟ್ಟಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ೧೯೮೧ರ ಆಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಠಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಸರಿಯೋ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯ ಸರಿಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೋ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶ ಸರಿಯೋ ಎಂಬ ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವ ಶಾಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕಟ್ಟಡ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೬ ರೂಮ್‌ಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಡಿಡಿಟಿಬಿ ನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೨ ರೂಮ್‌ಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ೬ ರೂಮ್‌ಗಳು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Opening of S.S.L.C. Examination Centre at Anjuman Junior College, Bijapur.

165 SRI S. H. S. BAKSHI (Bijapur) Will the Minister of State for Primary and Secondary Education be pleased to state :—

(a) whether the Government is aware of the fact that the representation were made to allot S.S.L.C. Examination Centre to Anjuman Junior College, Bijapur, last year;

(b) the reasons for not granting the Centre;

(c) if so, whether the permission for the said Centre at least from this year onwards will be given?

SMT. NAGAMMA C KESHAVA MURTHY (Minister of State for Primary and Secondary Education).—

(a) Yes.